

**Prof.dr Nedžad Bašić, redovni profesor, naučni savjetnik Evropskog
defendologija centra Banja Luka**

IZRAELSKI RASISTIČKI ZAKON

Ministar nacionalne sigurnosti Izraela Itamar Ben Gvir podiže bocu pjenušavog vina u slavlju nakon što su zakonodavci odobrili zakon kojim se propisuje smrtna kazna za Palestince sa Zapadne obale osuđene za smrtonosne terorističke akte, 30. marta 2026. (Chaim Goldberg/Flash90)

Da li se Zakonom kojim se propisuje smrtna kazna isključivo za pripadnike jedne etničke grupe vrši definitivna pravna legalizacija nasilja na Zapadnoj obali od strane Izraela prema Palestincima? Da li se sa ovim Zakonom legalizira rasizam kojim se odbacuje pravo pobune čovjeka protiv nasilja i nejednakosti? Da li se ovim Zakonom definitivno razara sistem Međunarodnog prava i morala? Da li međunarodna zajednica može zaustaviti primjenu ovog Zakona u praksi?

Ovo su samo neka od brojnih pitanja koja se svom žestinom nameću danas pred cjelokupno čovječanstvo. Ovo stim više ako se ima u vidu današnja pravna, politička i moralna struktura svijeta koja posrće pod pritiskom krajnje autoritarnih režima USA, Rusije i Izraela koji su kreirali međusobnu koaliciju u borbi protiv Homo sapiensa. Pod utjecajem ove globalne amoralne koalicije nestaje moralni kredibilitet običnog čovjeka koji sve teže podnosi gubitak sopstvenog samopouzdanja. Ipak na obroncima ovog oronulog svijeta u posrtanju naziru se promjene koje mogu pokrenuti novi svijet u novom pravcu . Događaji u Mađarskoj očigledno ohrabruju procese u EU koja već dugo vremena ne nalazi dovoljno moralne snage da se energičnije odupre agresivnoj i lažno moćnoj desnoj autoritarnoj strukturi. Otpor Irana prema agresiji USA i Izraela sve više pokreće Islamski svijet da se definitivno oslobodi sopstvene inferiornosti i da odbaci ambicije desnih autoritarnih vladara. Ti procesi koji su sve vidljiviji na političkoj pozornici svijeta otvaraju nove horizonte na kojima nove ideje mogu stvoriti novi, ljepši, radosniji, bogatiji i pravedniji svijet, u kojem DOKTRINA KREATIVNE MODERNOSTI STVARA NOVU KULTURU GLOBALNE STRUKTURE MOĆI. U toj novoj kulturi globalne strukture moći nema mjesta Zakonu kojim se unaprijed određuje smrtna kazna za Homo sapiensa na osnovu njegove rase, vjere, kulture i jezika.

Jevrejski nacionalni politički pokret koji je nastao krajem 19 stoljeća ciljao je stvaranju i očuvanju identiteta jevrejske države na zemlji koja se je od najstarijih

dana historija čovječanstva nazivala Palestinom. Ovaj pokret iznikao je iz rastućeg antisemitizma i progona Jevreja na području tadašnje Evrope što je vodilo stvaranju države Izrael na temeljima potčinjavanja, raseljavanja i oduzimanja teritorija od palestinskog stanovništva koje je prije toga živjelo stoljećima u Palestini, sa svojim zasebnim nacionalnim, kulturnim i vjerskim identitetom. To potčinjavanje, raseljavanje i otimanje zemlje od starosjedilaca izrast će na težnji koja je duboko ukorijenjena u antičkom vjerovanju Jevreja o drevnoj zemlji Izrael koju je Bog odredio da pripada Jevrejima kao zasebnom narodu na području Palestine. Imao je taj narod slobodu dijeliti tu antičku težnju sa svojim susjedima - starosjediocima. Ali na nesreću tog antičkog naroda njegov biblijski progon i masovno ubijanje pretočiće se u novu biblijsku nesreću protjerivanja i ubijanja Palestinaca (NAKBA katastrofa) čija bol i patnja nisu ništa manji od patnje i boli koju su Jevreji preživljavali u logorima holokausta. U nacističkim koncentracionim logorima hiljade i hiljade jevrejskih dječaka i djevojčica umiralo je najstrašnijom smrću izgladnjivanjem. Jevrejski cionisti nakon 90 godina od tog surovog fašističkog zločina primjenili su istu recepturu umiranja za palestinsku djecu u Gazi, kao koncentracionom logoru pod otvorenim nebom. Planskim spriječavanjem dostavljanja humanitarne i medicinske pomoći, razaranjem vodovodne i električne mreže, razaranjem građevinske i putne infrastrukture i stalnim neselektivnim bombardiranjima, umoreno je na hiljade i hiljade palestinske djece izgladnjivanjem, dehidracijom, ranjavanjem i direktnim selektivnim ubijanjem. UNICEF je ovakvo ponašanje Izraela kvalificirao kao "rat protiv djece" što je strašna osuda ponašanja države koja sebe smatra demokratskom državom, a koja je iznikla na strašnoj nesreći sopstvenog naroda. Da masovno izgladnjivanje i ubijanje djece u Gazi i na Zapadnoj obali ne može biti opravdanje i osveta izraelske autoritarne vlasti za zločin koji je počinjen od palestinske terorističke organizacije Hamas, građani su otvoreno demonstrirali kroz proteste širom Izraela tražeći da se na zločin ne odgovara zločinom "ubijanje djece iz hobija." Na ove zahtjeve svojih građana autoritarna vlada Izraela poslala je otvorenu i jasnu poruku: "Neprijatelj nije Hamas, niti je to vojno krilo Hamasa. Svako dijete u Gazi je neprijatelj. Moramo okupirati Gazu i naseliti je, i nijedno dijete iz Gaze neće tamo ostati. Nema druge pobjede." Time je otvoren put da mržnja, ubijanje i protjerivanje izraste u identitet onih koji su do jučer bili žrtve mržnje, ubijanja i protjerivanja. U tom historijskom kovitlacu žrtva postaje nehumani nasilnik i zločinac koji po uzoru na svoje ubice iskazuje isti stepen surovosti, nehumanosti i mržnje prema svojim najbližim susjedima sa kojima dijeli zajednički historijski prostor i sudbinu.

Nacisti su 1935. odlučili da Njemačkim Zakonom pravno izoluju jevrejsko stanovništvo Njemačke. To je vodilo ka Holokaustu. Cionisti u Izraelu 90 godina

kasnije odlučili su da učine isto: pravno izolovati palestinsko stanovništvo, što vodi u novi aparthejd, genocide i holokaust. Donošenjem Zakona o smrtnoj kazni za Palestince u Izraelu, svjedoci smo otvorenog i legalnog povratka u doba nacizma gdje su principi jednakosti i odgovornosti čovjeka na najgrublji način negirani. Da li su svi ljudi jednako odgovorni za počinjeni zločin više se ne odlučuje na papiru (Zakonu) već po rasi i vjeri. Za svakog prokazanog Palestinca da je izvršio djelo "terorizma", pa čak i da je to učinio u odbrani svog života ili života svoje porodice, dostupna je samo smrtna kazna. Svaki akt njegove pobune da zaštiti sebe, svoju porodicu i imovinu od nasilnika, smatra se negiranjem postojanja države Izrael, koja negira njegovo pravo na postojanje, vodi ga u smrt vješanjem. Tamo gdje prokazanom ljudskom biću, koje je unaprijed određeno kao krivac njegovim rasnim, vjerskim i kulturnim identitetom, sude prijevratni vojni sudovi za terorizam, koji je najčešće motiviran pobunom protiv nasilne države, nema mjesta za pravično suđenje, ni za slobode čovjeka jednake za sve. Masovna suđenja za Palestince kao pripadnike prokazane nacionalne, rasne i vjerske manjinske zajednice, sa širokim diskrecionim pravom izraelskog prijevratnog vojnog suda, prema dokazima pribavljenim mučenjem i zlostavljanjem, vraćaju nas, na samom početku ovog milenija u doba nacističkih koncentracijskih logora za mučenje i ubijanje Jevreja samo zato što su Jevreji. Određivanje smrtnih kazni vješanjem samo za Palestince zato što su Palestinci, u postupku pred prijevratnim vojnim sudovima, predstavlja ozbiljno kršenje garancija pravičnog suđenja koje je daleko ispod zahtjeva međunarodnog prava. Slično kao i u nacističkim sudskim postupcima protiv Jevreja, suđenja Palestincima moraju biti grupna i javna kako bi se obezbjedila njihova diskreditacija i poniženja i da bi se pojačao efekat straha kojim bi se eliminirala svaka pobuna protiv Izraela kao nasilne države. Ukinute su sve procedure i pravne zaštite koje štite pravo na pravično suđenje Palestincima. Ukinuta je pretpostavka nevinosti za Palestince. Ukinuto je pravo na dostojanstvo okrivljenog. Ukinuto je pravo na žalbu i pomilovanje za Palestince. Ukinut je međunarodni pravni princip zabrane retroaktivnog djelovanja pravnih propisa.

"Palestinci koji ubiju Jevreja neće više sjediti u zatvoru, neće više čekati sporazume o razmjeni zatvorenika i neće više sanjati o puštanju na slobodu - platit će najtežu cijenu. Oni više nemaju pravo na nadu da će biti pušteni na slobodu." Sa ovim izjavama Izrael Katza ministra odbrane i član Knesseta i Itamar Ben Gvira, minister nacionalne sigurnosti Izraela, i predsjednika krajnje desničarske stranke Otzma Yehudit, pogažene su sve odredbe Međunarodnog ratnog prava kojima se priznaje pravo na odbranu i pomilovanje i za počiniocima najtežih ratnih zločina.

I to se sve dešava u državi Izrael koja je u ratu u Gazi usmrtila na najmorbidniji način više od 75.000 Palestinaca, uključujući najmanje 846 od stupanja na snagu „primirja“. Rat, za koji stručnjaci Ujedinjenih nacija kažu da bi mogao predstavljati genocid, ostavio je palestinsku teritoriju u ruševinama, a Izrael u velikoj moralnoj i političkoj izolaciji. Gaza bi mogla biti grobnica za Zapadni svjetski poredak, a time i za sam Izrael koji još uvijek ne može preživjeti van tog poretka. Podržavajući izraelske zločine u Gazi, Trampov krajnje desničarski autoritarni režim i njegov pokret MAGA, uništili su ono što je ostalo od kredibiliteta zapadnog svijeta i doveo je svjetski poredak zasnovan na pravilima do tačke bez povratka. Teorija o nadmoći bijele rase jevrejskih cionista i američkih evanđelista nad svim ostalima i o njenom samoproglášenom pravu da vlada svijetom, pokazuje danas svu svoju pogubnost i nemoć. Taj rasizam direktan je proizvod najstarijeg oblika diskriminacije, koju poznajemo u historiji evropske kulture, a to je antisemitizam. Otuda i moralna obaveza EU, a prije svega Njemačke, gdje je antisemitizam proizveo najtragičnije posljedice, da se odupru islamofobiji autoritarnih vođa Netenjahua i Trampa, što sve izraženije prijete da izraste u još tragičniju rasističku teoriju, što bi omogućilo krajnje desničarskom populizmu da zapali i uništi cijelo čovječanstvo.